

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2010 m. gegužės 11 d. Nr. FA-P-10-5-26
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 1-ojo audito departamento
direktorės Vitos Jurkevičienės
2009-06-17 pavedimą Nr. P-10-5

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė
Rasa Guobienė

Auditas pradėtas 2009-06-22
Auditas baigtas 2010-05-11

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Įžanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybės kontrolės 2009 metų valstybinio audito programą ir vykdant Valstybės kontrolės 1-ojo audito departamento direktorės Vitos Jurkevičienės 2009-06-17 pavedimą Nr. P-10-5. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Rasa Guobienė, dalyvaujant šio departamento direktorės pavaduotojai Laimai Šipkauskienei ir vyriausiajam specialistui (teisininkui) Gediminui Kibildai.

Audito tikslas – įvertinti:

- valstybės biudžeto asignavimų 2010 metams planavimą teisėtumo požiūriu;
- audituojamo subjekto 2009 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- valstybės lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo ir viešojo intereso gynimo požiūriais.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija – biudžetinė įstaiga. Jos veiklos tikslas – užtikrinti sklandų Seimo darbą, sudaryti Seimo nariams ir Seimo kanceliarijos valstybės tarnautojams ir darbuotojams tinkamas darbo sąlygas. Adresas: Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius, identifikavimo kodas – 188605295. Audituojamu laikotarpiu įstaigai vadovavo Seimo kancleriai: Gintautas Vilkelis (iki 2009-06-12), Jonas Milerius (nuo 2009-11-05), laikinai Seimo kanclerio pareigas (nuo 2009-06-13 iki 2009-11-03) ėjo Gedeminas Aleksonis. Vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė Finansų departamento direktorė Danutė Petrauskienė.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie Seimo kanceliarijos 2009 m. finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertintos Seimo kanceliarijos 2009 m. finansinės ir kitos ataskaitos: Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2009 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2009 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2010 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio išskolinimo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Finansinio turto 2009 m. apyskaita (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2009 m. ataskaita (forma Nr. 8), Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1), Valstybinių pensijų, pašalpų bei kitų išmokų plano įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-8), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicinius projektus 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11), Vidaus reikalų, teisėsaugos, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų išlaidų straipsnio „Darbdavių socialinė parama“ įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. BFP-25).

Audituojamu laikotarpiu Seimo kanceliarija vykdė 6 programas. Joms vykdyti 2009 m. patvirtinta¹ 108 436,0 tūkst. Lt ir iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo skirta² 55,2 tūkst. Lt asignavimų, gauta ir panaudota 100 703,8 tūkst. Lt.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus³.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis – 1 proc. (1 007,0 tūkst. Lt) visų kasinių išlaidų. Tai didžiausia priimtina klaidų suma, pagal kurią vertinama, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

¹ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22, Nr. XI-96 (su pakeitimais ir papildymais).

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-09 nutarimas Nr. 1631 „Dėl lėšų skyrimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-07-22 nutarimo Nr. 805 „Dėl lėšų skyrimo“ pakeitimo“.

³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su pakeitimais ir papildymais).

Audito metu, siekiant gauti įrodymų, reikalingų audito tikslams pasiekti, atlikta:

- rizikos analizė audito planavimo etape, kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kt. dokumentų peržiūra;
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Atliktos svarbiausių audito sričių (ilgalaikio turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų, pinigų, pajamų ir kompensuotų nuompinigių) didelės apimties savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės, stebėjimo ir kt. procedūras. Auditorius stebėtojo teisėmis dalyvavo atliekant pinigų, ilgalaikio ir trumpalaikio turto inventorizaciją.

Valstybės kontrolės 2009 m. valstybinio audito programoje nustatytos šios sisteminių tyrimų sritys:

- specialiųjų programų pajamos;
- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidoms naudojamos lėšos, išskyrus išlaidas 2.1 ir 2.7 ekonominės klasifikacijos koduose;
- išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas.

Šiose sisteminių tyrimų srityse buvo atliktos audito procedūros.

Teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės biudžeto asignavimų poreikio 2010 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti planavimas.

Apimties apribojimas

Pinigų apskaitos 2005-11-01–2009-07-17 dokumentai (banko sąskaitų dokumentai, čekių knygelių šaknelės, kasos dokumentai, kasos inventorizavimo aktai ir kt.) 2009 m. liepos ir rugpjūčio mėn. buvo perduoti Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Nusikaltimų tyrimo valdybos Ekonominių nusikaltimų tyrimo skyriui dėl ikiteisminio tyrimo atlikimo. Tyrimas nebaigtas.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų

Nesivadovaudama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁴ 288 punktu, pagal kurių pavedimų lėšų išlaidų sąskaita uždaroma, jeigu pavedimas atliktas, Seimo kanceliarija ES Dvynių projekto „Parama Azerbaidžano Respublikos Parlamentui“ vykdymo išlaidų sąskaitą 2009 m. pabaigoje uždarė nepripažinus išlaidų tinkamumo. Dėl to Seimo kanceliarijos Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balanse (formoje Nr. 1) nurodyta 245,3 tūkst. Lt mažesnės pavedimų lėšų išlaidos ir atsiskaitymai už pavedimų lėšas.

Pagal minėtų taisyklių 267 punktą nenurašytą faktinių išlaidų likutį ataskaitinių metų pabaigoje sudaro įsiskolinimas kreditoriams. Seimo kanceliarija nesivadovavo nustatyta tvarka, nes išlaidų sąskaitą metų pabaigoje uždarė neatsižvelgdama į kreditinio įsiskolinimo likutį. Dėl to Seimo kanceliarijos Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balanse (formoje Nr. 1) nurodytos 116,5 tūkst. Lt mažesnės išlaidos ir finansavimas iš biudžeto.

Už ūkinių operacijų teisėtumo ir tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę atsako⁵ vyriausiasis buhalteris.

2. Dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Atlikę 2008 m. finansinį (teisėtumo) auditą, valstybinio audito ataskaitoje⁶ nurodėme, kad Seimo kanceliarijos patikėjimo teise valdomos gyvenamosios patalpos Gedimino pr. 60 ir L. Giros g. 96, Vilniuje, kuriose leista gyventi ne Seimo nariams, valdomos, naudojamos ir disponuojama jomis nesivadovaujant Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁷ 8¹ straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais visuomeninės naudos ir efektyvumo principais. Mūsų nuomone, Seimo kanceliarija turėjo priimti sprendimus dėl sutarčių, sudarytų pažeidžiant Lietuvos Respublikos teisės aktus.

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 „Dėl Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos patvirtinimo“ (su pakeitimais ir papildymais).

⁵ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas (2002-12-10 Nr. IX-1253), 4 str. 6 d.; Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas (2001-11-06 Nr. IX-574), 21 str. 1 d.; Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“, 20 p.

⁶ Valstybinio audito ataskaita „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“, 2009-05-28 Nr. FA-P-10-6-47.

⁷ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su pakeitimais ir papildymais).

Vadovaudamasi Seimo valdybos protokoliniu nutarimu⁸, Seimo kanceliarija 2009 m. sudarė dar dešimt gyvenamųjų patalpų nuomos sutarčių su Seimo kanceliarijos darbuotojais, nesivadovaudama teisės aktuose nustatytais aiškiais kriterijais, kurie leistų nustatyti sprendimų dėl gyvenamųjų patalpų nuomos tikslingumą ir naudą visuomenės interesams.

3. Kiti pastebėjimai

Atlikus audito procedūras sisteminių tyrimų srityse neatitikimų ir (ar) teisės aktų pažeidimų nenustatyta.

Audito metu, atlikus kasos apyvartų ir pinigų likučių analizę, nustatyta, kad Seimo kanceliarijos kasoje sausio–birželio mėn. buvo nepagrįstai didelis pinigų likutis, nes kiekvieno mėnesio pabaigoje pinigų likutis buvo didesnis už viso mėnesio įstaigos kasos išlaidas. Abejotina, kad šiuo laikotarpiu buvo tinkamai vykdomos nustatytos pinigų srities vidaus kontrolės procedūros.

Seimo kanceliarijos komisija⁹ netikėtai Finansų departamento kasos revizijai atlikti 2009 m. liepos 17 d. atliko neplanuotą kasos reviziją, kurios metu kasoje nustatytas 441 064,27 Lt trūkumas. Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Nusikaltimų tyrimo valdybos Ekonominių nusikaltimų tyrimo skyrius vykdo ikiteisminio tyrimą pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 184 straipsnio 2 dalį (turto iššvaistymas).

Finansų departamento Turto ir piniginių lėšų apskaitos skyriaus Piniginių lėšų apskaitos ir atsiskaitymo kasininkei Seimo kanclerio įsakymu¹⁰ paskirta drausminė nuobauda – atleidimas iš darbo už šiurkštų darbo pareigų pažeidimą.

Nustačiusi pinigų trūkumą, Seimo kanceliarija ėmėsi priemonių ir sugriežtino pinigų kontrolę, o nuo 2010 m. grynujų pinigų operacijų nebevykdo.

Apie audito metu nustatytas klaidas ir teisės aktų pažeidimus, kurie neturėjo reikšmingos įtakos mūsų nuomonei, Seimo kanceliarijos vadovybė informuota Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2010 m. gegužės 6 d. raštu Nr. S-(10-1198)-972 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų“.

Atsižvelgiant į audito metu atliktas procedūras, nustatyta, kad Seimo kanceliarijoje vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus, atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus, yra sukurta vidaus

⁸ Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2008-12-12 posėdžio protokolas Nr. 8, 8 punktas.

⁹ Seimo kanclerio 2007-09-25 įsakymas Nr. 400-IVK-259 „Dėl komisijos sudarymo netikėtai Finansų departamento kasos revizijai atlikti“.

¹⁰ Seimo kanclerio 2007-08-17 įsakymas Nr. 460-P-290.

kontrolės procedūros, vidaus kontrolės sistema veikia patikimai, išskyrus pinigų sritį, todėl vidaus kontrolės sistema vertinama kaip gera.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. Seimo kanceliarija buhalterinę apskaitą tvarko pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, todėl rekomendacijų dėl nustatytų apskaitos tvarkymo neatitikimų 2009 m. neteikiame.

1-ojo audito departamento direktorė

Vita Jurkevičienė

1-ojo audito departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Rasa Guobienė